

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА				
Занимање (назив): ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР, ТРГОВАЧКИ ТЕХНИЧАР, ПОСЛОВНО ПРАВНИ ТЕХНИЧАР, БАНКАРСКИ ТЕХНИЧАР, ЦАРИНСКИ ТЕХНИЧАР				
Предмет (назив): ПРЕДУЗЕТНИШТВО				
Опис (предмета): стручно-теоријски предмет				
Модул (наслов): ПРЕДУЗЕТНИШТВО И ПРЕДУЗЕТНИЧКА ИДЕЈА				
Датум: 2022. година		Шифра:		Редни број: 01
Сврха				
Изучавањем овог модула обезбјеђује се основно пословно знање и вјештине за развој предузетничких особина и способности ученика за преузимање иницијативе и одговорности за сопствену будућност.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Сарадња и повезивање са осталим предметима.				
Циљеви				
Стицање основних знања о предузетништву. Развијање предузетничких вјештина и предузетничког начина размишљања. Разрада пословне идеје и покретање властитог посла.				
Теме				
1. Појам и значај предузетништва 2. Основне одреднице предузетништва 3. Профил успјешног предузетника 4. Утицај окружења на предузетништво 5. Предузетничка идеја				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Појам и значај предузетништва	- упознаје појам предузетништва, његов настанак и историјски развој; - објашњава значај предузетништва и његов утицај на лични и друштвени развој; - наводи и објашњава мотиве за бављењем предузетничким бизнисом.	- тумачи појам и значај предузетништва; - препознаје особености предузетништва; - увиђа како се током историје развијала мисао о предузетништву; - процјењује значај мотивационих фактора у предузетништву;	- развија свијест о значају иновативности, предузетништва и предузимања одговорности за самозапошљавање; - користи информационе технологије; - примјењује знање и развија вјештине у непосредном и релевантном окружењу;	- Поред усменог излагања, које се своди на појашњавање основних појмова предузетништва, ученике оспособљава за самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора (стручна литература, интернет, часописи, уџбеници), како би могли да изводе закључке о значају предузетништва за привредни напредак сваког друштва. - Дијалогом анализира значај предузетништва и мотиве предузетника.

		<ul style="list-style-type: none"> - уочава примјере предузетништва у свом окружењу. 	<ul style="list-style-type: none"> - развија логичко размишљање о појединим периодима развоја предузетништва; - развија свијест о значају предузетништва за развој економије и друштва у цјелини; - развија способност рјешавања проблема; - развија позитивну идентификацију са предузећем; - развија осјећај за уочавање бизнис шансе гдје је други не виде; - развија пословну одговорност при одлучивању; - развија осјећај за поштовање принципа који воде успјешном пословању; - развија способност изражавања властитих аргумената и закључака о потенцијалним пословним идејама; - развија добру комуникацију са окружењем у циљу лакше реализације пословне идеје; - развија способност употребе стручне терминологије у усменом и писменом облику. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученике мотивише да пронађу примјере успјесних предузетника у свом окружењу.
2. Основне одреднице предузетништва	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје улогу предузетника за одвијање предузетничког процеса; - објашњава разлику између идеје и пословне шансе; - разликује предузетништво у малом и великом предузећу; - објашњава улогу иновација у предузетништву; - објашњава однос између предузетништва и власништва; - препознаје ризике у предузетништву и начине за њихово смањивање; - појашњава улогу предузетника и менаџера у појединим фазама развоја предузећа. 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи елементе предузетничког процеса; - разликује поједине врсте иновација; - анализира шта предузетнику омогућава власништво; - набраја врсте ризика у предузетништву; - наводи примарне интересе предузетника и менаџера; - уочава елементе (креативност и менаџмент искуство) као основе за дефинисање појединих профила. 	<ul style="list-style-type: none"> - развија логичко размишљање о појединим периодима развоја предузетништва; - развија свијест о значају предузетништва за развој економије и друштва у цјелини; - развија способност рјешавања проблема; - развија позитивну идентификацију са предузећем; - развија осјећај за уочавање бизнис шансе гдје је други не виде; - развија пословну одговорност при одлучивању; - развија осјећај за поштовање принципа који воде успјешном пословању; - развија способност изражавања властитих аргумената и закључака о потенцијалним пословним идејама; - развија добру комуникацију са окружењем у циљу лакше реализације пословне идеје; - развија способност употребе стручне терминологије у усменом и писменом облику. 	<ul style="list-style-type: none"> - Кроз дискусију указати на значај улоге предузетника за добијање финансијске подршке. - Дијалогом анализира грешке које предузетници праве када је ријеч о пословним идејама. - Ученике мотивише и ангажује да наводе примјере за поједине врсте иновација. - Подстиче ученике да наводе начине на које предузетник може да смањи ризик у пословању. - Ангажује ученике (рад у групи или у пару) да графички представе и објасне значај појединих профила у појединим фазама животног циклуса бизниса, такође да направе паралелу између развоја човјека и развоја бизниса.
3. Профил успјешног предузетника	<ul style="list-style-type: none"> - наводи карактеристике успјешног предузетника; - оцјењује улогу и значај искуства за успјешно вођење предузетничког подухвата; 	<ul style="list-style-type: none"> - рангира поједине карактеристике према њиховом значају; - наводи врсте искуства које могу олакшати предузетнички бизнис; 	<ul style="list-style-type: none"> - развија логичко размишљање о појединим периодима развоја предузетништва; - развија свијест о значају предузетништва за развој економије и друштва у цјелини; - развија способност рјешавања проблема; - развија позитивну идентификацију са предузећем; - развија осјећај за уочавање бизнис шансе гдје је други не виде; - развија пословну одговорност при одлучивању; - развија осјећај за поштовање принципа који воде успјешном пословању; - развија способност изражавања властитих аргумената и закључака о потенцијалним пословним идејама; - развија добру комуникацију са окружењем у циљу лакше реализације пословне идеје; - развија способност употребе стручне терминологије у усменом и писменом облику. 	<ul style="list-style-type: none"> - На основу претходно стеченог знања ученике оспособљава да самостално препознају важност личних карактеристика предузетника. - Мотивише ученике да самостално или у тиму, на конкретном примјеру предузетника из свог окружења објасне менаџерско искуство;

	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује основне вјештине у предузетништву; - разликује технике за утврђивање предузетничких предиспозиција. 	<ul style="list-style-type: none"> - уочава значај различитих вјештина за успјешну реализацију предузетничких подухвата; - оцијени своје предузетничке предиспозиције. 	<ul style="list-style-type: none"> - развија смисао за прегледност, организованост и уредност; - развија способност прикупљања статистичких података за исраживање и анализу приликом започињања новог бизниса; - прилагођава се промјенама у радном окружењу; - развија иницијативност, креативност, комуникативност и склоност ка тимском раду. 	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема примјере (тестове, анкете у форми питања и одговора) на основу којих ученици могу да оцијене своје предузетничке предиспозиције (укажу на постојање или непостојање одређених предузетничких предиспозиција).
4. Утицај окружења на предузетништво	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава утицај окружења на предузетничку активност; - разликује кључне елементе окружења; - објашњава значај породице као најближег окружења предузетника; - објашњава добре и лоше стране породичног посла. 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира стандарде повољног пословног окружења; - анализира улогу породице у покретању бизниса; - проналази примјере за угледање у ближој средини. 		<ul style="list-style-type: none"> - Мотивише ученике да самостално или у тиму, на конкретном примјеру указују на основне карактеристике данашњег пословног окружења у свјетским размјерама. - Подстицати ученике да закључе на који начин поједини елементи окружења утичу на предузетништво. - Мотивише ученике да самостално или у тиму анализирају и презентују предности и недостатке породичног посла.
5. Предузетничка идеја	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава основне критеријуме за утврђивање предузетничких идеја; - упознаје облике у којима се бизнис идеје појављују и изворе њиховог проналажења; - објашњава методе за прикупљање предузетничких идеја; - идентификује факторе у анализи идеја; - наводи предности и недостатке могућих 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује идеје од бизнис идеје; - прикупља пословне идеје из разних извора; - стиче вјештине за анализирање и проналажење сопствене пословне идеје; - анализира предности и недостатке постојећег бизниса, отпочињања новог 		<ul style="list-style-type: none"> - Уз помоћ наставника ученици воде дискусију о потенцијалним изворима предузетничких идеја. - Подстицати ученике да употребом различитих метода проналазе предузетничке идеје; - Методом заједничког размјењивања идеја ангажује ученике да уоче предности и недостатке куповине постојећег предузећа, отпочињања новог бизниса и франшизинга. - На основу конкретних примјера радом у пару или у групи анализира предности и недостатке соло бизниса, партнерстава и корпоративног модела.

	начина реализације предузетничких идеја; - наводи предности и недостатке могућих облика власništва; - препознаје потенцијалне изворе финансирања предузетничких идеја.	бизниса и франшизинга; - анализира предности и недостатке соло бизниса, партнерстава и корпоративног модела; - анализира сопствене и позајмљене изворе финансирања.		- Организује дискусију у разреду о реалним могућностима финансирања и задуживања. - Пожељно је организовати посјету предузећу како би се ученици могли упознати о начину дјеловања и опстанка тог предузећа на тржишту. - У обради градива користи радне листове, квиз, приказе, индивидуалне и групне презентације, израду постера и есеја.
Интеграција				
Садржај овог модула се преклапа са садржајима из других предмета, ученик може користити раније стечена знања и користити као основу за даље школовање.				
Извори				
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				